

N:o 153.

Af herr grefve **H. E. G. Hamilton**, om ändring af § 44
riksdagsordningen.

Enligt § 44 riksdagsordningen utse de ständiga utskotten, hvar för sig, sekreterare och, efter samråd med honom, den öfriga betjening, som nödig finnes. I tillfälligt utskott åter välja ledamöterna, inom sig, för hvarje särskildt mål en föredragande, hvilken det derjemte åligger att upprätta utskottets yttrande i ämnet.

Den olika ställning, i hvilken ledamöterna i de ständiga och i de tillfälliga utskotten sålunda försatts, har utan tvifvel sitt ursprung deri, att med de tillfälliga utskotten från början afsetts något helt annat än det, hvartill dessa utskott så småningom utvecklats sig. Man torde nemligen hafva afsett, att dessa utskott, såsom deras benämning angifver, endast skulle förekomma tillfälligtvis och för behandling af enstaka mål. Att dessa mål ej skulle blifva synnerligen talrika torde man äfven hafva förväntat med anledning deraf att dithörande motioner kunde af kamrarne förkastas utan remiss till utskott.

Som bekant hafva emellertid förhållandena utvecklats sig helt annorlunda. De tillfälliga utskotten äro numera ingalunda »tillfälliga». De förekomma riksdag efter riksdag till samma antal, och till hvar och ett af dem hänvisas hvarje gång samma art af ärenden. Deras uppgift har genom praxis blifvit fullt ut lika bestämd som de ständiga utskottens.

Icke heller kan man med fog påstå, att till dessa utskott hänvisas endast mindre omfattande eller mindre magtpåliggande ärenden. De hafva tvärtom ofta att handlägga ärenden, som påkalla vidlyftiga och ytterst besvärliga utredningar, och hvilka derjemte ofta röra sig ej blott på vidt skilda utan ock på dittills icke bearbetade områden. En blick på de ärenden, som vid innevarande riksdag hänvisats till de tillfälliga utskotten,

torde lätt öfvertyga enhvar, att dessa utskott, numera med hänsyn till arbetsbördans omfattning och vigt fullt kunna jemställas med de ständiga utskotten.

Enligt mitt förmenande äro de tillfälliga utskotten därför också fullt ut lika mycket i behof af kanslibetjening som de ständiga utskotten.

Visserligen har man någon gång försvarat den nuvarande anordningen dermed, att derigenom de yngre riksdagsmännen på ett förträffligt sätt tvingades att sätta sig in i förekommande ärenden och deras handläggning. Men ville man anse de tillfälliga utskotten såsom ett slags förskola för riksdagsarbetet, då borde väl denna tvångskurs komma alla till del och icke såsom nu endast de mera erfarne och skrifkunnige, hvilka utan tvifvel minst deraf äro i behof. Man har äfven hänvisat dertill, att något förslag om ändring af nu gällande bestämmelser icke framkommit från dem, som närmast berörts af den nuvarande anordningen, eller de tillfälliga utskottens referenter. Men detta är lätt förklarligt. Det har utan tvifvel uteslutande berott derpå att desse män icke velat anses sämre än sina föregångare.

Jag tillåter mig på grund häraf hemställa,

att § 44 riksdagsordningen må erhålla följande ändrade lydelse:

»Utskotten välja, hvart inom sig, ordförande och vice ordförande. Intill dess sådant val försiggått, föres ordet af den ledamot, som de fleste riksdagar bevistat, och, der två eller flere i lika många riksdagar deltagit, den af dem som är till lefnadsåren äldst. Utskotten utse, hvart för sig, sekreterare och, efter samråd med honom, den öfriga betjening, som nödig finnes.»

Stockholm den 20 februari 1900.

Hugo E. G. Hamilton.